



**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-771/17-B

| | |
|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| Název právnické osoby vykonávající činnost školy | Základní umělecká škola Brno, Vranovská, příspěvková organizace |
| Sídlo | Vranovská 41, 614 00 Brno |
| E-mail právnické osoby | <u>zusvran@volny.cz</u> |
| IČ | 62156756 |
| Identifikátor | 600003299 |
| Právní forma | příspěvková organizace |
| Zastupující | Mgr. Milan Kalousek |
| Zřizovatel | Jihomoravský kraj |
| Místa inspekční činnosti | Vranovská 41, 614 00 Brno Janouškova 2, 613 00 Brno |
| Termín inspekční činnosti | 6. 6. 2017 – 8. 6. 2017 |

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola Brno, Vranovská je státní škola zřizovaná Jihomoravským krajem. Poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním, tanečním a výtvarném oboru. Její celková kapacita je 500 žáků. V hudebním oboru se vzdělává 325 žáků. Z vyučovaných nástrojů dominuje klavír – 94 žáků, následuje kytara (55 žáků), zobcová flétna (49 žáků), housle (41 žáků), elektrické klávesové nástroje (24 žáků), klarinet (12 žáků), cimbál a flétna po třech žácích, basová kytara a trubka po dvou žácích, kontrabas a akordeon po jednom žákovi. Sólovému zpěvu se věnuje 32 žáků. Výtvarný obor navštěvuje 40 a taneční 37 žáků. Výuka hudebního oboru probíhá vedle kmenového sídla ZUŠ i na čtyřech odloučených pracovištích v brněnských městských částech: Lesná, Milénova 14, Obrány, Cihelní 1a, Černá Pole, Janouškova 2 a Maloměřice, Hamry 12. V kmenové budově nemá svoje zázemí výtvarný obor. Je vyučován na jednom z odloučených pracovišť (Janouškova 2 – místní ZŠ).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy je ve funkci od roku 1996. O směřování školy má jasnou představu, kterou obhájil v rámci rekonkurzu v roce 2012. Zjištění inspekce svědčí o tom, že tuto vizi naplňuje. Plánování činnosti školy je systematické. Konkrétní roční plány práce, dále upřesňované v měsíčních plánech, jsou funkční. Organizace činnosti ZUŠ je jasně stanovena v organizačním řádu školy. Kompetence, práva a povinnosti jednotlivých kategorií zaměstnanců jsou vymezena pracovními náplněmi. Jako poradní orgány slouží pedagogická rada, umělecká rada a předmětové komise. Dle záznamů z jejich pravidelných jednání vyplývá, že jejich činnost je neformální. Zápisy obsahují konkrétní údaje o průběhu jednání s jasnými závěry. Patříčná pozornost je věnována vnitřní kontrole. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2016/2017 obsahuje zaměření kontroly, její cíle a formy kontroly včetně hospitační činnosti. Je doplněn konkrétním měsíčním harmonogramem. O kontrolách jsou vedeny záznamy. Její výsledky jsou s vyučujícími projednávány. O tom, že je kontrola dostatečná, svědčí absence negativních kontrolních zjištění ze strany inspekce, s výjimkou nesprávného sčítání absence žáků ve výtvarném oboru (třihodinová lekce je započítána jako jedna hodina).

Ředitel vybudoval, vzhledem k potřebám školy, kvalitní pedagogický sbor s potřebnou nástrojovou profilací vyučujících. Při stanovení pracovních úvazků efektivně využívá jejich odborný potenciál. Z tohoto důvodu vyučuje velká část učitelů (3/4) na částečný pracovní úvazek. Pedagogický sbor, složený z dvaceti šesti učitelů, prochází přirozenou personální obměnou. Za poslední tři školní roky přišlo pět nových vyučujících. Těm je, vyjma učitelky výtvarného oboru (je ve škole jediná), věnována potřebná pozornost. Do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se většina učitelů aktivně zapojuje. Ředitel vzdělávání podporuje a vytváří pro ně potřebné podmínky.

Kmenové sídlo se nachází v samostatném dvoupodlažním objektu. Jedná se o starší udržovanou budovu, která je vnitřně bohatě členěná. Poskytuje potřebné zázemí pro práci hudebního a tanečního oboru. Učebny hudebního oboru jsou většinou menší, avšak velmi dobře vybavené jak hudebními nástroji, tak i dalšími učebními pomůckami. Výuka hry na klavír je až nadstandardně zabezpečena polokřídly. Hudební nauka má k dispozici interaktivní tabuli, audio a videotechniku, orffův instrumentář a další. Taneční obor využívá v přízemní přístavbě menší sál s potřebným zázemím. Ten je současně využíván jako malý koncertní sál s padesáti místy. Výuka výtvarného oboru probíhá na odloučeném pracovišti v základní škole v Černých Polích. Zde má obor vyčleněnou učebnu s přilehlým skladovacím prostorem. Velikostí je spíše menší, ale vzhledem k nižšímu počtu vyučovaných žáků vyhovující. Je dostatečně vybavena učebními pomůckami. Uspořádání prostoru, rozmístění

nábytku a odkládacích míst je nevhodně a nefunkčně řešeno. V pracovně převládá chaotické uspořádání vybavení. Učebna rovněž postrádá umývadlo s tekoucí vodou.

Na odloučených pracovištích probíhá výuka hudebního oboru většinou v pronajatých běžných třídách (v Maloměřicích v samostatné učebně) základních škol, v Obřanech v mateřské škole.

Škola věnuje potřebnou pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví žáků při vzdělávání. Evidenci úrazů vede v souladu s platnou legislativou. Proti vstupu cizích osob je vchod školy zabezpečen kamerovým systémem.

Škola hospodařila v hodnoceném období roku 2016 s finančními prostředky státního rozpočtu poskytovanými jí prostřednictvím zřizovatele. Tyto finanční prostředky vyčerpala v souladu s účelem jejich poskytnutí, a to převážně na mzdy, v malé míře pak na učební pomůcky. Finanční prostředky státního rozpočtu se na celkových neinvestičních výdajích školy podílely cca 86 %. Z rozpočtu zřizovatele obdržela neúčelovou dotaci na provozní výdaje ZUŠ a dále účelový příspěvek na krytí části přímých výdajů na vzdělávání. Tyto dotace se na celkových neinvestičních výdajích školy podílely cca 2 %. Významná část příjmů byla tvořena úplatou za vzdělávání – školným, které se na celkových neinvestičních výdajích ZUŠ podílelo cca 12 %. Na pořízení hudebních nástrojů a učebních pomůcek souvisejících s výukou hudebního oboru vynaložila škola v letech 2014 - 2016 v rámci investičních výdajů cca 465 000 Kč, v rámci neinvestičních výdajů školy cca 275 268 Kč.

O studium v ZUŠ je zájem. Noví žáci jsou přijímáni dle stanovených kritérií formou přijímacího řízení, které probíhá před zkušební komisí. Z jeho průběhu jsou vedeny protokoly, z nichž vyplývá, že jsou všem zájemcům vytvořeny rovné příležitosti ke vzdělávání.

ZUŠ usiluje o otevřenost vůči veřejnosti a zákonným zástupcům žáků. Má vytvořeny kvalitní webové stránky s informacemi o svojí činnosti. Hraje významnou roli v kulturním životě města a okolí. Školu velmi dobře reprezentuje bohatá činnost cimbálové muziky se souborem Javorníček. ZUŠ klade důraz na dobrou spolupráci s rodiči žáků. Ta má řadu podob, od pasivních až po aktivní účast rodičů ve výuce. Škola považuje za nejdůležitější navázání komunikace a vytvoření vzájemné důvěry. Rodič se tak může stávat pomocníkem učitele a přenést postupy, které uplatňuje učitel ve výuce, do domácího prostředí.

Vzdělávání žáků probíhá podle školního vzdělávacího programu. Ten je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání. Podle tohoto dokumentu jsou vyučováni všichni žáci ZUŠ, mimo žáků 6. a 7. ročníku I. stupně základního studia. U těch dobíhá výuka dle dosud platných učebních dokumentů. Časová dotace výuky a její předmětová skladba je beze zbytku respektována. V hudebním oboru je stanovená jednohodinová časová dotace individuální výuky dodržena. Rovněž výuka dalších povinných předmětů (hudební nauka, komorní či souborová hra atd.) je řádně zabezpečena. Komorní hru navštěvují všichni žáci, kteří mají tuto formu výuky dle vzdělávacího programu ZUŠ absolvovat. V případě klavíristů je tato problematika řešena doprovodem žáků s jiným nástrojem v rámci jejich výuky. Hudební nauku navštěvuje pravidelně většina žáků. Menší procento z nich (10,8 %) je z pravidelné docházky ředitelem školy na základě odůvodněné žádosti uvolněno a jejich vzdělávání je řešeno náhradním způsobem výuky. Časová dotace výuky nehudebních oborů je ve všech případech dodržena.

Hodnocení průběhu vzdělávání

U žáků hudebního oboru probíhaly v době inspekce komisionální postupové zkoušky. Inspekční činnost byla zaměřena na sledování jejich průběhu. Zkoušky byly organizačně

velmi dobře připraveny. Probíhaly v souladu s příslušnými ustanoveními vyhlášky o základním uměleckém vzdělávání. Zkušební komise navozovala nestresující atmosféru, prováděla citlivé a objektivní hodnocení. Náročnost instruktivních a přednesových skladeb odpovídala požadavkům vzdělávacího programu. Žáci úspěšně splnili kritéria postupových zkoušek. Zákonní zástupci nezletilých žáků byli seznámeni s výsledkem zkoušky prostřednictvím žákovské knížky a tato informace byla stvrzena podpisy členů zkušební komise.

Dále probíhalo přezkoušení žáků, kteří byli ředitelem uvolněni z pravidelné výuky předmětu hudební nauka. To bylo organizováno individuálně. Po vypracování písemného úkolu byli žáci ústně přezkoušeni. Úroveň jejich vědomostí byla odpovídající.

Výtvarný obor má pro svoji činnost, ve srovnání s dalšími ZUŠ, spíše horší podmínky. Dlouhodobě nízký počet žáků (aktuálně 40) při jejich vysoké fluktuaci, související s předčasným zanecháváním studia, omezuje možnosti rozvoje oboru. Výuka probíhá pod vedením jedné učitelky vyučující na malý, neúplný pracovní úvazek. Práce s ročníkově alespoň částečně homogenními skupinami kolektivně vyučovaných žáků je tímto prakticky znemožněna. Výtvarná pedagožka se svým vzděláním (absolventka dvou vysokých škol s výtvarně pedagogickým a odborným výtvarným vzděláním) optimálně splňuje kvalifikační předpoklady. Ve sledované výuce se však projevovaly dílčí nedostatky, související s absencí pedagogických zkušeností – učí druhým rokem, nemá uvádějího učitele a možnost se s někým poradit (ve škole je jediná výtvarnice). Ze zapsaných deseti žáků však byli přítomni pouze čtyři. Učitelka je srozumitelně seznámila s pro ně přitažlivým námětem a technikou zpracování. Postup názorně demonstrovala praktickými ukázkami. Podářilo se jí probudit zájem žáků o výtvarnou práci. Zhruba čtvrt hodiny po zahájení se beze slova vysvětlení začali trosit další jednotlivci, poslední až po uplynutí takřka celé vyučovací hodiny. Pět opozdilecům tak vyučující jednotlivě zopakovala úkol (v závěru čím dál stručněji a s menším nasazením). Opožděné příchody působily rušivě. Narušovaly průběh výuky a pracovní atmosféru. Během práce učitelka k žákům individuálně přistupovala a vstřícně s nimi komunikovala. Citlivě hodnotila jejich výsledky a v případě potřeby nenásilně poradila. Pozitivním rysem bylo závěrečné společné hodnocení vzniklých žákovských výtvorů. Výtvarná úroveň chaoticky uložených či v učebně vystavených prací byla ve srovnání s jinými ZUŠ spíše nižší.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány. Jako podklad pro jejich objektivní hodnocení slouží sledování výkonů žáků na vystoupeních a postupových zkouškách. Dobré vzdělávací výsledky potvrzují úspěchy žáků školy v celorepublikově pořádaných soutěžích. S dobrými výsledky se umístili nejen v okresních, ale i v krajských kolech, v některých případech v celostátním měřítku. Úspěchy žáků při konání talentových zkoušek na vyšší typy uměleckých škol (především konzervatoře) svědčí o dobrých vzdělávacích výsledcích. Rovněž zjištění inspekce z aktuálně probíhajících ročníkových postupových zkoušek potvrdily celkově dobré vzdělávací výsledky žáků ZUŠ.

Úspěšnou výchovně vzdělávací činnost hudebního oboru potvrzuje nižší počet žáků, kteří předčasně zanechávají studia bez absolvování uceleného vzdělávacího stupně, což se ovšem nedá říct o žácích nehudebních oborů. Během posledních dvou roků zanechala předčasně studia ve výtvarném oboru takřka polovina z původně vyučovaných žáků. Ještě citelnější je situace v tanečním oboru, kde se jedná o více jak polovinu (57 %) žáků. Toto je způsobeno především vysokou fluktuací dětí vyučovaných na odloučeném pracovišti v mateřské škole, které ve většině případů s odchodem z tohoto zařízení zanechávají studia.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od minulé inspekce v roce 2009 pokračuje škola bez výraznějších změn ve své činnosti. Dobrých vzdělávacích výsledků dosahuje v dominantním hudebním oboru. Problémy přetrvávají v tanečním a výtvarném oboru (vysoká fluktuace žáků, předčasné zanechávání studia, nižší počet zájemců o studium).

Silné stránky

Odborně a pedagogicky zdatný učitelský sbor

Slabé stránky

Vyšší fluktuace žáků nehudebních oborů

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Postupovat uvážlivě při řízování odloučených pracovišť a zhodnotit jejich efektivitu
- Zaměřit se na efektivitu činnosti nehudebních oborů
- Zprůhlednit doložitelnost zapojení žáků klavírního oddělení do „doprovodu spolužáků“

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 20/55 ze dne 30. dubna 2015
2. Jmenovací dekret č. j. JMK 48 297/2012 ze dne 31. května 2012 na pracovní místo ředitele Základní umělecké školy, Brno, Vranovská 41 na období šesti let s účinností od 1. srpna 2012
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 31. května 2017
4. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Brno, Vranovská, příspěvková organizace platný od 1. září 2016
5. Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. září 2016 ze dne 7. října 2016
6. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2015/2016, 2016/2017
7. Zápisy z jednání umělecké rady a předmětových komisí ve školním roce 2016/2017
8. Školní matrika
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2016/2017
10. Rozvrhy hodin všech vyučujících za školní rok 2016/2017
11. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků ZUŠ
12. Školní řád účinný od 1. září 2016
13. Organizační řád účinný od 21. ledna 2016
14. Plán práce školy na školní rok 2016/2017

15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na období 2015-2018
16. Plán – rozpis seminářů DVPP ve školním roce 2016/2017
17. Plán kontrolní činnosti a hospitací na školní rok 2016/2017
18. Záznamy z hospitací ve školním roce 2016/2017
19. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách ve školním roce 2015/2016
20. Dokumentace k BOZ žáků školy (Kniha úrazů, založená ke dni 1. 9. 2016, Směrnice č. 8 pro evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, Rozbor úrazovosti ve školním roce 01. 09. 2015 – 31. 08. 2016);
21. Účetní dokumentace školy k hodnocení ekonomických podmínek (Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům, Finanční vypořádání účelově určených příspěvků na provoz a dotací na investice poskytnutých z rozpočtu JMK, Výkaz zisku a ztráty, Hospodaření – hlavní činnost PO, Příloha účetní závěrky) za kalendářní rok 2016
22. Inspekční zpráva ze dne 20. února 2009

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Brauner, školní inspektor

Mgr. Jiří Brauner v.r.

PhDr. Vlastimil Chalupa, odborník pro umělecké vzdělávání

PhDr. Vlastimil Chalupa v.r.

PaedDr. Jiří Kachlík, odborník pro umělecké vzdělávání

PaedDr. Jiří Kachlík v.r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovnice

Bc. Helena Svobodová v.r.

V Brně dne 29. června 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Milan Kalousek, ředitel školy

Mgr. Milan Kalousek v.r.

V Brně dne 12. července 2017